

РЦИ-Аланийы Горæтгæрон районы муниципалон равзæрды
муниципалон бюджетон нумæйагахуырадон уагдон «Советон
Цæдисы Хъæбатыр Селютин Аркадий Михайлы фырты
номыл Михайловскы астæуккаг нумæйагахуырадон скъола»

«МО æркаст»

МО разамонæг

 Т.А. Бедойты

Суагъæ №1

«28» 08.2017г.

«Фидаргонд»

Директоры хæдивæг

 А.Д. Тогойты

«28» 08.2017г.



Кусæн программæ ирон æвзагæй

5-æм кълас

Ахуырадон хай- филологи

Къæпхæн – бындурон

Ахуырадон пъланмæ гæсгæ сахæтты бæрц къуырийы мидæг – 2 сах.

Ахуырадон пъланмæ гæсгæ сахæтты бæрц 2017-2018 азы – 68 сах.

Сарæзта:

ирон æвзаг æмæ литературæйы

ахуыргæнæг Битарты Д.В.

Кусæн программæ ирон æвзагæй 5-æм къласæн

Кусæн программæ цæттæгонд у Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырад æмæ наукæйы Министрады уынаффæмæ гæсгæ фидаргонд программæйы бындурыл (Ирон æвзаджы программæ 1-11 кълæстæн. – Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 76 ф.).

Сахæтты нымæц лæвæрд цæуы, 5-æм къласы 2015-2016 азы Республикон Базисон пълан куыд амоны (къуыри 3 сахаты æвзаг æмæ литературæйæн), уымæ гæсгæ.

Лæвæрд цæуы хуызæгæн

№	ны-мæц	Урочы темæ	сах	Урочы хуыз	Ахуыры фæстиуджытæ (ФПАС-мæ гæсгæ)			Ахуырадон архæйдтытæ
					Предметон	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Удгоймагон	
1.		Мадаелон æвзаджы ахадындзинад царды. Текст. Тексты æмбарынад	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын мадаелон æвзаджы ахадындзинадыл адæймаджы царды, нихас æмæ æвзаджы хицæндзинадтыл	Коммуникативон: нихасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадаелон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ нихасы рæзтыл куыстытæ (сочинени-хæдзармæ куыст)
		Райдайæн кълæсты рацыд æрмæг зæрдыл	4					

		æрлæууын кæнын						
1.		Дзырды хæйтгæ фæлхат кæнын	1	Фæлхат кæныны урок	Дзырды хæйтгæ зæрдыл æрлæууын кæнын; дзырд æвзарын куыд зонынц, уый сбæрæг кæнын	<p>Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын.</p> <p>Базонæн: æвзæджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын</p>	Ирон лексикайы хъæздыгдзинад æнкъарын	Дзырдарæзтон æвзæрстытæ, ног дзырдтæ аразыныл куыст
2.		Номдарты тасындзæг фæлхат кæнын	1	Фæлхат кæныны урок	Номдарты тасындзæг зæрдыл æрлæууын кæнын	<p>Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын.</p> <p>Базонæн: æвзæджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын</p>	Æвзæджы иуæгтæ анализ æмæ синтез кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
3.		Хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг фæлхат кæнын. Комкоммæ ныхас фæлхат кæнын	1	Фæлхат кæныны урок	Хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	<p>Коммуникативон: комкоммæ ныхас аразын, нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын.</p> <p>Базонæн: хи ныхас раст рацаразын зонын;</p>	Фыдыбæстæ æмæ маделон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон куыстытæ

						хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын		
4.		Номдарты бирæон нымæц аразыны хицæндзинæдтæ. Диктант грамматикон хæсимæ	1	Комбинар он урок котролон урочы элементти ма	Номдарты бирæон нымæц аразыны мадзæлттæ равзарын	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблема раст сбæрæг кæнын.	Мадаелон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындынад гуырын кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддынад бæрæг кæнын
		Синтаксис æмæ пунктуаци. Ныхасы культура	15					
1.		Дзырдбаст. Дзырдбасты арæзт. Дзырдбаст æмæ дзырд, сæ хицæндзинæдтæ. Сæйраг æмæ дæлбар дзырдтæ. Дзырдбасты æвзæрст.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын дзырдбасты хицæндзинæдтæ, дзырдбаст аразыны мадзæлттæ	Коммуникативон: искай ныхасмæ хъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
2.		Хъуыдыйад. Хъуыдыйады хуызтæ сæ загъды нысанмæ æмæ интонацимæ гæсгæ. Таурæгъон, фарстон, разæнгардгæнаен хъуыдыйæдтæ.	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл куысты элементти ма	Бацамонын хъуыдыйады хуызтæ сæ загъды нысан æмæ интонацимæ гæсгæ	Коммуникативон: нхи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

						информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.		
3.		Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ: сæйрат æмæ загъинаг	1	Урок-практикум	Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ бацамонын, сæ æууæлтыл æрдзурын	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæм æмæ маделон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ, сфæлдыстадон куыстытæ
4.		Тексты темæ	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын, тексты темæ куыд бæрæггонд цæуы, ууыл; фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Коллективы архайынмæ æмæ хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразыныл куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты тексттæ аразын;
5.		Хъуыдыйады фæрссаг уæнгтæ: æххæстгæнæн, бæрæггæнæн æмæ фадатон дзырдтæ.	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын хъуыдыйады фæрссаг уæнгтæ, æрдзурын сæ хицæндзинадтыл	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй	Эстетикон æнкъарæнтæ гуырын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

						сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын.		
6.		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын. Нывмæ гæсгæ сочинени.	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
7.		Хуымæтæг цыбыр æмæ даргъ хъуыдыйæдтæ	1	Урок-балц	Хуымæтæг цыбыр æмæ даргъ хъуыдыйæдтæ	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадæлон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
8.		Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ (бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй). Æрхæцæн нысæнттæ хъуыдыйады æмхуызон уæнгтимæ.	1	Урок-беседаæ		Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ	Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын	Тексты пунктуацион анализ. Хъуыдыйæдтæ æмхуызон уæнгтимæ аразыныл куыст.

						<p>ссарын. Базонаен: хибарай архайын, хи архайдтыты хэрзхъеддзинад бэрэг канын</p>		
9.		<p>Сидан. Сиданы бынат хъуыдыйады. Эрхацан нысаентгæ сидантимæ. Æлвæст изложени</p>	1	<p>Ныхасы рæзтыл кусыны урок</p>		<p>Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом канын ныхасы нысан æмæ уавæрма гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ паргом канынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хибарай архайын, архайдтыты хэрзхъеддзинад бэрэг канын</p>	<p>Сфæлдыстадон куыст канынмæ тырнындзианд рæзын канын</p>	<p>Сидантимæ хъуыдыйæдтæ аразын; изложении ныффиссын</p>
10.		<p>Вазыгджын хъуыдыйад. Вазыгджын хъуыдыйад бæттæгтимæ. Эрхацан нысаентгæ вазыгджын хъуыдыйады. Вазыгджын хъуыдыйад равзарины фæтк.</p>	2	<p>Ног æрмæг амоныны урок</p>		<p>Коммуникативон: къорды кусынмæ арæхыныл кусын. Регулятивон: хи архайдтытæ æмæ къорды уæнгты архайдтытæн фæтк аразын. Базонаен: вазыгджын хъуыдыйады арæзт, хуымæтæг хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ æнкъарын</p>		<p>Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Вазыгджын хъуыдыйæдтæй пайда каенгайæ, цардæй ист цауы тыххæй дзурын</p>
11.		<p>Комкоммæ нихас. Авторы дзырдтæ комкоммæ ныхасимæ. Эрхацан нысаентгæ комкоммæ ныхасимæ.</p>	1	<p>Комбинар он урок ныхасы рæзтыл куысты элементти мæ</p>		<p>Коммуникативон: ахуыргæнаг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архайдтытæн фæтк</p>	<p>Хи нихасы хъæд аивдæр канынмæ тырнындзинадыл куыст</p>	<p>Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ</p>

						<p>аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын</p> <p>Базонæн: комкоммæ ныхас цы хъуыдыйæдты ис, уыдоны арæзт æмбарын, ахæм хъуыдыйад саразын зонын.</p>		
12.		<p>Диалог. Диалогы арæзт. Экетон диалог. Æрхæцæн нысæнттæ диалогон ныхасы. Тексты сæйраг хъуыды.</p>	1	<p>Ныхасы рæзтыл кусыны урок (фысгæ кæнæ дзургæ)</p>		<p>Коммуникативон: ахуыргæнæг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын</p> <p>Базонæн: комкоммæ ныхас æмæ диалогон ныхасы арæзт æмбарын, диалоджы архайын зонын</p>	<p>Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын</p>	<p>Диалогон ныхасы рæзтыл куыст</p>
13.		<p>Рацыд æрмæг фæлхат кæнын. Цыбыр изложени.</p>	1	<p>Ныхасы рæзтыл кусыны урок</p>		<p>Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ; мадæлон æвзаджы аивгæнæн мадзæлттæй пайда кæнгæйæ, монологон ныхас аразын.</p> <p>Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын.</p> <p>Базонæн:</p>	<p>Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын</p>	<p>Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддинад бæрæг кæнын</p>

						хи ныхас раст рацаразын.		
		Фонетикæ, орфоэпи, графикæ æмæ орфографи. Ныхасы культураæ.	4					
1.		Фонетикæ куыд æвзагзонынады хай. Мыр æмæ дамгъæ. Хъæлæсон мыртæ. Æмхъæлæсон мыртæ. Дзырды фонетикон æвзæрсты фæтк. Дамгъуат	2	Комбинар он урок		Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзырды фонетикон æвзæрстытæ; дзырдуатон диктант; орфографион фæлтæрæнтæ
2.		Дæргъвæтин æмхъæлæсонты растдзурынад æмæ растфыссынад.	1	Комбинар он урок		Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Растфыссынадыл куыст; орфоэпион нормæтыл куыст
3.		Уæнг. Дзырд иу рæнхъæй иннæмæ хæссыны æгъдауттæ.	1	Комбинар он урок контролон урочы		Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхæддзинадыл кусын. Регулятивон:	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Орфографион фæлтæрæнтæ, тексты

		Цавд. Диктант грамматикон хэсимэ.		элементти мэ		ахуырадон архайдтыты фэتك сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы æгъдæуттæм æмбаргæйæ хъус дарын		орфографион анализ
		<i>Лексика. Ныхасы культура</i>	7					
1.		Лексикайы æмбарынад. Дзырды лексикон нысаниуæг. Тексты арæзт, абзац	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл кусыны урочы элементти мэ	Бацамонын дзырды лексикон нысаниуæджы æмбарынад	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архайдтыты фэتك сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
2.		Иунысанон æмæ бирæнысанон дзырдтæ.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын иунысанон æмæ бирæнысанон дзырдты хицæндзинаæдтæ, хи ныхасы сæ пайда кæнын фæцалх кæнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архайдтыты фэتك сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Сфæлдыстадон куыстытæ.
3.		Комкоммæ нысаниуæг æмæ ахæсгæ нысаниуæг.	1	Комбинар он урок	Бацамонын дзырдты комкоммæ нысаниуæг æмæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архайдтыты	Хи дзырдуат фæхъæздыгдæр кæнынмæ тырнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Сфæлдыстадон

					ахæсгæ нысаниуæг; комкоммæ нысаниуæг кæмæн ис, уыцы дзырдтæй пайда кæнын фæцалх кæнын	фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.		куыстытæ.
4.		Синонимтæ. Синонимты нысаниуæг тексты. Хъуыдыйæдты бастдинад тексты	1	Комбинар он урок Ныхасы рæзтыл куысты элемент тимæ	Бацамонын синонимты æмбарынад, хи ныхасы сæ пайда кæнын фæцалх кæнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: æфсоны-фæстиуæджы ахастытæ æргом кæнын; текст-тæрхон аразын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
5.		Антонимтæ. Антонимты нысаниуæг тексты	1	Урок- хъазт	Бацамонын антонимты æмбарынад, хи ныхасы сæ пайда кæнын фæцалх кæнын	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Текстæн эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Къордты куыст, индивидуалон куыст. Синонимтæ æмæ антонимтæй пайда кæнгæйæ, цардæй ист цауы тыххæй дзурын

6.	Омонимтæ. Омонимты функционалон нысаниуæг тексты	1	Урок-ерыс	Бацамонын омонимты æмбарынад, хи ныхасы сæ пайда кæнын фæцалх кæнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Тексттæн монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст
	Морфемикæ. Орфографи. Ныхасы культура	5					
1.	Морфемикæйы æмбарынад. Дзырды нысаниуæгджын хæйттæ. Уидаг. Иууидагон дзырдтæ. Иууидагон дзырдтæ тексты. Бындур æмæ кæрон	2	Урок-практикум	Бацамонын морфемикæйы æмбарынад, фæцалх кæнын дзырды морфемикон æвзæрстыл, иууидагон дзырдтæ ссарыныл	Коммуникативон: къорды кусын; хи æмæ искæй ныхас раст кæнын. Регулятивон: къорды ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
2.	Разæфтуантæ æмæ сæ нысаниуджытæ. Фæсæфтуан. Фæсæфтуаны хæс дзырды мидæг. Дзырдты морфемикон æвзæрстытæ	1	Кобинарон урок	Бацамонын дзырды хæйттæ, фæцалх кæнын дзырд æвзæрыныл	Коммуникативон: хи æмæ искæй ныхас раст кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: анализ и синтез кæнын; хи	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын

						архæйдтыты рефлeкси; хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
3.		Текстмæ хæстæг (бæлвырд) изложени	1	Ныхасы рæзтыл куысты урок		Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
4.		Æмхъæлæсон мырты ивддинад разæфтуанты фæстæ	1	Комбинар он урок		Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлeкси; хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
1.		Морфологи. Орфографи. Ныхасы культура Иумæйаг æмбарынад сæрмагонд æмæ æххуысгæнæг ныхасы	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын сæрмагонд æмæ æххуысгæнæг ныхасы хæйтты хицæндзинæдтæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонин быцау кæнын зонин хи хъуыдытæ æргом кæнын зонин. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын,	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддинад хъомыл кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, нывмæ гæсгæ куыст; дидактикон хъæзтытæ

		хэйтты тыххэй.				ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зоньндзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
		Номдар.	4					
1.		Номдар. Йæ нысаниуæг æмæ грамматикон æууæлтæ	1	Комбинар он урок	Бацамоньн номдары грамматикон æууæлтæ иртасын, хи ныхасы мидæг номдартæй раст пайда кæнын	Коммуникативон: номдартæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зоньн Базонæн: номдары æвзагон хицæндзинæдтæ иртасын	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Номдарты морфологион анализ; номдарты л æнцой кæнгæйæ, ног тексттæ аразын
2.		Иумæйаг æмæ сæрмагонд номдартæ. Тексты хуызтæ. Таурæгъон текст.	1	Ныхасы рæзтыл куысты урок	Æрдзурын иумæйаг æмæ сæрмагонд номдарты хицæндзинæдтыл; равзарын текстты хуызтæ, таурæгъон текстты æууæлтæ	Коммуникативон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн цы æвзаджы иуæгтæ хъæуы, уый æмбарын, равзарын сæ зоньн Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зоньн Базонæн: иумæйаг æмæ сæрмагонд номдарты ахадьндзинад æмбарын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Иумæйаг æмæ сæрмагонд номдартæй пайда кæнгæйæ, цардæй ист цауы тыххэй таурæгъон текст аразынынл кусын.

3.	Номдарты нымæц. Бирæон нымæц аразыны хицæндзинаедтæ. Диктант грамматикон хæсимæ	1	Комбинар он урок контролон урочы элементти мæ	Сахуыр кæнын номдарты бирæон нымæц аразыныл, бафидар кæнын бирæон нымæцы номдарты растфыссынады æгъдаутгæ	Коммуникативон: бирæон нымæцы номдартæй хи хъуыдытæ æргом кæнгæйæ пайда кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыгæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: номдарты бирæон нымæц аразыны хицæндзинаедтæ иртасын	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
4.	Хауæнтæ. Номдарты тасындзæг.	1	Урок-балц	Бацамонын хауæнтæ, фæцалх кæнын тасындзæг кæныныл	Коммуникативон: номдартæ раст ивын хауæнтæм æмæ нымæцтæм гæсгæ, хи хъуыдытæ æргом кæнгæйæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыгæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: тасындзæгæй пайда кæнын, номдарты формæтæ раст ивын.	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаедтæ исынмæ тырнын	Номдарты тасындзæг; дзырдбæстытæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын
	Миногон	4					
1.	Миногоны æмбарынад. Миногонты бастдзинад номдартимæ.	1	Комбинар он урок	Миногоны нысаниуæг бацамонын, фæцалх кæнын тексты миногонтæ ссарыныл,	Коммуникативон: миногонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыгæ	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын

					миногонтæй хи ныхасы пайда кæныныл	бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонæн: миногоны æвзагон хицæндзинæдтæ иртасын		
2.		Миниуæгæвдисæг æмæ ахастæвдисæг миногонтæ.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Фæцалх кæнын миниуæгæвдисæг æмæ ахастæвдисæг миногонтæ кæрдзийæ иртасыныл	Коммуникативон: миногонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынаен пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонæн: миногоны æвзагон хицæндзинæдтæ иртасын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинæдтæ исынмæ тырнын	Дидактикон хъазт; дзырдбыдтæ æххæст кæнын; тексты анализ
3.		Миногонты бæрцбарæнтæ. Миногон æвзарыны фæтк.	1		Базонгæ кæнын миногонты бæрцбарæнтимæ, фæцалх кæнын алыхуызон бæрцбарæнтимæ миногонтæ аразыныл	Коммуникативон: миногонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынаен пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонæн: миногоны æвзагон хицæндзинæдтæ иртасын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинæдтæ исынмæ тырнын	Морфологион æвзæрстытæ; дзырдбæстытæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразыныл куыст
4.		Æрфыстон текст. Текстмæ хæстæг изложени.	1	Ныхасы рæзтыл куысты урок	Равзарын тексты хуызтæ, æрфыстон тексты æууæлтæ; бацæттæ кæнын текстмæ хæстæг	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддинад	Текстæн пълан аразыныл куыст; пъланмæ гæсгæ текст хи ныхæстæй радзурын; хи текст фыссын

					изложении фыссынмæ	кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.		
		Нымæцион	3					
1.		Нымæцион. Нымæцоны бастдзинад номдартимæ.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын нымæцоны грамматикон æууæлтæ иртасын, хи ныхасы мидæг нымæцонтæй раст пайда кæнын	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: нымæцоны æвзагон хицæндзинадтæ иртасын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинадтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
2.		Бæрцон æмæ рæнхъон нымæцонтæ. Нымæцоны морфологион æвзæрст.	2	Урок- иртасæн	Фæцалх кæнын бæрцон æмæ рæнхъон нымæцонтæй хи ныхасы пайда кæныныл	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: нымæцоны æвзагон хицæндзинадтæ иртасын	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Тексты анализ; темæмæ гæсгæ æнцойгæнæн схемæтæ æмæ таблицæтæ цæттæ кæнын
1.		Дзырдты морфологион æвзæрст	1		Бацамонын морфологион æвзæрсты фæтк,	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын, искæй хъуыдытæм	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл	Морфологион æвзæрстытæ; интернетæ æрмæгимæ

					фæцалх кæнын дзырд морфологион æвзæрст кæнын	хъусын, аргъ сын кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын. Базонæн: æвзæджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	архайын	кусын
1.		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын. Контролон диктант.	2	Контролон урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзæджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын Базонæн: æвзæджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддинад бæрæг кæнын
		Æдæппæт	49 са х					

Фиппаинэстæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивдзинæдтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, куысты хуызтæ, УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ.

2. Къæлиндарон-тематикон пъланмæ гæсгæ 5-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:

диктанттæ – 4

изложенитæ – 4

сочиненитæ – 2-3 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).

Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зониндзинæдтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивдзинæдтæ хæссын.